

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De Fontibus Doctrinae moralis. II. De praecipuis
ejusdem Fundamentis. III. De Peccatis. IV. De Legibus. V. De summario
dilectionis Praecepto. VI. De primo decalogi Praecepto. VII. De secundi
decalogi Praecepto

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput IV. Peccati venialis damna deteguntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53562](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53562)

ximum, imo unicum, quod homini evenire potest; omniaque potius sunt illi ferenda quam patrandum peccatum.

CAPUT IV.

Peccati venialis damna deteguntur.

Mortale & veniale peccatum differunt genere objectis, & modo recedendi ab ultimo fine, qui est Deus, ut diximus. In illo enim formalis adest a Creatore aversio, tam respectu agentis, quam respectu operis; in altero autem non adest a Deo aversio; venialiter siquidem peccans a Deo recedere non intendit, neque illi creaturam anteferre (*1. 2. quæst. 74. art. 2. & seq.*); sed creaturæ nimis adhæret, illaque utitur præter legem æternam, quæ jubet hominem cuncta ad finem ultimum, id est Deum referre, nec in his vel leviter immorari. In his finis noster non est statuendus, (ait sanctus Augustinus de licitis sensuum voluptatibus loquens *Lib. 12. de Civit. cap. 13.*), nec propter hæc a beatitudinis nostræ desiderio recedendum; sed quoties recte temporalibus utimur, æternorum cavendum, id est faciendum, *per ista transeuntes, illis inhærentes.* Quando creatura ad Deum non referretur, prava semper adest cupiditas: *tunc non utentem adjuvat, sed corrumpit fruentem.* *Sicut autem ista diligis, ut subjecta dilige, ut familiaritiam dilige, ut arrham sponsi, ut munera amici, ut beneficia Domini: sic tamen ut memineris semper quid illi debeas, nec ista propter se, sed ista propter illum; ne ista cum illo, sed ista propter illum,*

illum, & per ista illum, & super ista illum diligas.

Pelagiani dicebant, posse hominem hanc vitam transigere; quin veniale ullum peccatum committat, pluresque in lege naturali sic vixisse, veluti Abelem & Jobum; in lege scripta Elisabetham & Zachariam; in Evangelica sanctum Joannem Baptistam. Contra sanctus Augustinus ait, nullum unquam sine peccato vixisse, si sanctam Virginem excipias, de qua, cum de peccatis agitur, nullam volo prorsus haberi questionem (de peccat. merit. & remiss. cap. 36.). At sanctus Joannes Apostolus universe sic inquit: Si dixerimus, quia peccatum non habemus, mendaces sumus, & veritas Dei in nobis non est (1. Joan. 1. 8.). Sanctus Augustinus hæc verba considerat: Veritas Dei in nobis non est, & observat sanctum Joannem non dixisse; humilitas non est in nobis, ne humilitas posita in parte falsitatis amitteret præmium veræ virtutis.

Dei Filius nobis Dominicam orationem tradidit, in qua quotidie dicimus: Dimitte nobis debita nostra (Matth. 6. 12.). Hanc Apostolis ille non minus quam cæteris tradidit, & gregi & etiam ad ipsos gregis arietes, (ait sanctus Augustinus Homil. 50.); ut ostenderet, si gregis arietes pro parvis peccatis, sine quibus non vivitur, Dei misericordia indigent, hanc a grege ipso multo magis esse jugiter exorandam. De his loquens peccatis addit, non esse illa pondere, sed numero metienda; plures enim aquæ guttæ in rivum intrantes illam tandem mergunt, & plura

arenæ grana simul conjuncta montem efficiunt. Quæ quamvis, inquit, singulæ non lethali vulnere ferire sentiantur, tamen omnia simul congregata velut scabies, quo plura sunt, necant, & nostrum decus ita exterminant, ut ab illius sponsi speciosi præ filiis hominum castissimis amplexibus separent, nisi medicamento quotidianæ pœnitentiæ refectur. Deinde hæc pœnitentiæ opera recenset, orationem Dominicam, eleemosynam, & inimicorum dilectionem. Qui hodie postremum hoc pœnitentiæ opus injungeret, novator ridiculus, aut nimis rigidus doctor haberetur. At hæc est nostri ævi infelicitas, haud satis intelligunt Christiani, quid sibi velit, Deo displicere, ejusque cœtere deliciis: quod sane evenit propter venialia peccata, quæ emendare negligimus, nec punire fatagimus. Valde namque inter se differunt, in venialia labi, & hæc amare, illorumque emendationem voluntarie negligere. Primum ab humana infirmitate promanat, alterum ab inhabitante in nobis concupiscentia, quæ dum vivimus non adeo subigi potest, ut effectus suos numquam proferrat. Recentior Casuista docet, illum, qui uno actu venialia simul omnia peccata vellet committere, venialiter solum peccaturum. Iste casus adeo est insolitus, ut sit impossibilis, ejusque solutio suo digna est Auctore, qui immania solet paradoxa proferre. ¶

Ideo præcipue veniale peccatum est timendum, quia ad mortale committendum disponit, quando illud non corrigitur, nec illius nos pœnitetur, nec de illo confundimur. Apud Ecclesiasticum

cum Spiritus sanctus inquit: *Qui spernit modica, paulatim decidet (cap. 18.)* Rationem affert sanctus Thomas; Quia non satis a mortali disceditur: qui enim multa venialia committit, assuecit in parvis voluntatem suam Deo non subjicere; hinc paulatim incipit finem suum ultimum in creatura collocare, illamque Deo anteferre, quod lethale peccatum est (I. 2. quæst. 70. art. 3. & 4.).

SECTIO II.

DE

IGNORANTIA, INFIRMITATE, ET
MALITIA, PECCATORUM
CAUSIS.

CAPUT I.

Ignorantiæ existentia, & origo ostenditur.

Peccatum cum sit actus inordinatus, habet profecto causam, quæ aut interior est, aut exterior (I. 2. quæst. 75. art. 1.). Interior immediata est intellectus & voluntas. Causæ mediatae seu intermediae sunt imaginatio & appetitus sensitivus. Quemadmodum enim intellectus ad aliquid amandum voluntatem movet; imaginatio sensitivum appetitum movet ad aliquid operandum. Unica tantum proprie loquendo interior causa peccati est concupiscentia juxta Apostolum:

N 4

stolum: